

Torsdagen den 1 oktober

Kl. 12.00–12.29
14.00–15.00

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 10 september justerades.

§ 2 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:
Skrivelse
2020/21:10 till socialförsäkringsutskottet

§ 3 Svar på interpellation 2020/21:15 om paketreselagen och resegarantin

Svar på interpellation

Anf. 1 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Lars Beckman har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att stärka konsumentskyddet för de konsumenter som har följt regeringens uppmaning och omvandlat förbetalda resor till vouchrar. Han har vidare frågat vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa att de ca 1 miljon konsumenter som har köpt resor ska få sina pengar återbetalda.

Det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 är först och främst en fara för liv och hälsa, men det får också stora konsekvenser för samhället och ekonomin i stort. Det är inte minst en tuff situation för resebranschen och för de resenärer vars resor blir inställda.

När det gäller den första frågan stämmer det inte att regeringen skulle ha uppmanat konsumenter att acceptera vouchrar i stället för återbetalning i pengar för inställda paketresor. Det är inte regeringens uppgift att informera enskilda resenärer om deras rättigheter gentemot researrangörer eller att administrera resegarantisystemet. Det finns förvaltningsmyndigheter med ansvar för detta.

Konsumentverket, som bland annat har som uppgift att tillgängliggöra information och vägledning om konsumenters rättigheter och skyldigheter, har på webbplatsen för upplysningstjänsten Hallå konsument! sedan i mars informerat om att resenärer inte är skyldiga att acceptera värdebevis i stället för att få sina pengar tillbaka.

Kammarkollegiet, som bland annat hanterar ansökningar om ersättning ur resegarantisystemet, har på sin webbplats informerat om under vilka

förutsättningar resenärer kan beviljas ersättning med anledning av rådande pandemi. Där framgår bland annat att om en paketresa ställs in av någon annan anledning än att reseaktören blivit insolvent eller gått i konkurs, eller om resenären själv avbokar resan, utgår ingen ersättning ur resegarantien.

Regeringen gav i maj uppdrag till Kammarkollegiet att snarast möjligt ta fram och sprida information som tydliggör om och under vilka förutsättningar vouchrar och liknande värdebevis som avser paketresor och sammanlänkade researrangemang omfattas av en ställd resegaranti. Informationen skulle inkludera vilka möjligheter och risker det kan innebära att ha ett sådant värdebevis jämfört med ett krav på återbetalning i pengar om researrangören går i konkurs.

Kammarkollegiet har därefter, med anledning av regeringens uppdrag, förmedlat tydlig information om att värdebevis som researrangörer erbjuder till sina kunder vid inställda resor i stället för återbetalning i pengar inte omfattas av reseföretagens resegaranti. Myndigheten anger att den som har valt att acceptera värdebevis i stället för återbetalning i pengar bör använda det för att boka en ny resa för att omfattas av en resegaranti.

När det gäller den andra frågan kan först konstateras att det finns ett långtgående konsumentskydd i samband med resor. Regelverket är i hög utsträckning harmoniserat inom EU. Konsumentverket har ett tillsynsansvar på området och bedriver, som nämnts, även ett aktivt informationsarbete gentemot konsumenter. Om en resenär inte kommer överens med en researrangör om rätt till återbetalning för en paketresa kan han eller hon vända sig till Allmänna reklamationsnämnden för att få ärendet prövat. Resenären kan även vända sig till allmän domstol.

Den nu gällande resegarantilagen, som trädde i kraft 2018, genomför ett antal bestämmelser om skydd vid obestånd i EU-direktivet om paketresor och sammanlänkade researrangemang. När reglerna infördes bedömde regeringen att det var lämpligt att utforma systemet i direkt linje med EU-direktivets krav, det vill säga på så sätt att rätt till ersättning ur resegarantisystemet ska föreligga när en resa ställs in till följd av insolvens hos arrangören. Riksdagen hade inga invändningar mot detta utan biföll propositionen.

Det svenska resegarantisystemet är således i dagsläget ett renodlat insolvensskydd. Om reglerna för resegarantisystemet skulle ändras så att även andra situationer skulle omfattas, till exempel att resan ställs in på grund av UD:s avrådan eller att den avbokas av resenären av något skäl, skulle det innebära högre kostnader för reseaktörerna.

Slutligen: Regeringen fortsätter att följa och analysera utvecklingen och undersöker också fortsatta åtgärder i ljuset av de negativa konsekvenser som spridningen av sjukdomen covid-19 medför för konsumenter och företag.

Anf. 2 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Interpellationen handlar, precis som statsrådet sa, om ungefär 1 miljon konsumenter som har betalat resor och kanske ska åka på sin drömsemester. Det kan vara någon som har sparat i ett antal år – en barnfamilj i Hofors som ska göra sin drömresa. Sedan kom viruset, som har gjort resor omöjliga.

Först vill jag konstatera att statsrådet antingen inte är riktigt sanningsenlig i svaret eller också tolkar de tidigare svaren från dels statsrådet själv, dels från näringsminister Baylan.

Vi moderater har varit aktiva i denna fråga. Vi har i civilutskottet lagt fram ett utskottsinitiativ då vi ville hitta en lösning som gör att barnfamiljen i Hofors kan få tillbaka sina pengar. Jag har ställt skriftliga frågor till statsrådet själv men även till näringsministern om hur man ska lösa situationen.

Det finns två skriftliga svar, ett från näringsminister Baylan, som avgavs den 16 juni. Där talar han om att ”om fler resenärer accepterar värdebevis i stället för återbetalning skulle det kunna vara en del i att minska det ekonomiska trycket på resebranschen”. Sedan hänvisas till EU. Samma sak har faktiskt ministern sagt själv i ett annat skriftligt svar: ”Uppdraget ligger i linje med skrivelser från Europeiska kommissionen, bl.a. en rekommendation om användningen av vouchrar med anledning av utbrottet av covid-19.”

Detta betyder att två statsråd har gett ett besked till svenska folket, via Sveriges riksdag, om att man kan och kanske till och med borde använda vouchrar och värdebevis. Vad är då problemet med detta, fru talman? Jo, det är att den som har bytt ut sin förbetalda resa mot ett presentkort eller en voucher hamnar helt utan konsumentskydd. Om arrangören, flygbolaget eller resebyrån går i konkurs gäller ingen som helst resegaranti.

Vi moderater har uppmärksammat detta. Vi har fört en dialog med såväl Sveriges Konsumenter som med resebranschen själv. Det vi har frågat om är hur vi i politiken kan hjälpa till för att hitta en lösning på problemet. Om en barnfamilj i Hofors har betalat en stor summa och sparat i flera år för att kunna åka på sin drömsresa och det sedan kommer ett coronavirus måste politiken hitta en lösning. Det tycker i alla fall vi moderater.

Man har föreslagit att vi ska titta på exempelvis Danmark, där en fond har inrättats. Fonden är självfinansierad, det vill säga politiken måste lägga ut kanske 6 miljarder i Sverige. Pengarna betalas tillbaka till konsumenterna, men sedan utgår en liten avgift. Precis som statsrådet sa i svaret på min interpellation kan det bli lite dyrare resor i framtiden. Ja, det kanske skulle kunna vara så att varje resa under 20 år framåt blir 25 kronor dyrare.

Exakt hur en sådan fond skulle göra eller exakt hur ett sådant förslag skulle utformas i en svensk kontext har naturligtvis inte riksdagen möjligheter att reda ut, utan det måste regeringen göra med sina utredningsresurser. Det var därför vi tog utskottsinitiativet under våren i civilutskottet. Vi ville uppmana regeringen att hitta en lösning på problemet. Vi tycker nämligen inte att en barnfamilj i Hofors, som har sparat pengar i flera år till sin drömsresa, nu ska se pengarna frysa inne. Vi tycker inte att det är rimligt.

Min kollega David Josefsson kommer att tala om detta ur ett näringslivsperspektiv, eftersom det är ett antal resebyråer som också har hamnat i en mycket svår situation beroende på pandemin. Detta kommer jag att återkomma till i mitt nästa inlägg.

Anf. 3 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! Jag tackar Lars Beckman för att han har ställt en högaktuell interpellation. Precis som Lars Beckman belyser slår dagens situation hårt mot alla svenskar som har bokat resor och som på grund av regeringens handlingsförlamning riskerar att bli stående med värdelösa vouchrar. Det

Prot. 2020/21:18
1 oktober

Svar på interpellation

är voucherar som inte kommer att gå att lösa in vid insolvens och inte heller inkluderas i resegarantin.

Det som jag tycker är viktigt att komma ihåg i detta sammanhang är att researrangörerna själva inte kan bli beskyllda för denna situation. I stället är researrangörerna i praktiken belagda med ett närmast fullständigt yrkesförbud. Det har varit omöjligt att arrangera resor under rådande pandemi, samtidigt som paketreselagen inte har varit skriven utifrån en sådan situation, särskilt när UD:s reserekommendationer hela tiden riskerar att ändras. Det blir ett moment 22 för researrangörerna.

Då är den stora frågan: Vad blir den långsiktiga effekten för den svenska resebranschen? Vad händer när konsumenterna inser att det voucher-system som regeringen har tagit fram inte ger ett fullgott skydd, precis som Lars Beckman påpekade? Och framför allt, vad händer med svenska researrangörer när de inte längre kan erbjuda ett fullgott konsumentskydd till sina kunder? Kommer resebyråerna alls att överleva, och kommer de att våga satsa när de hamnar i kläm så som lagen i dag är utformad?

I Göteborg, som jag kommer från, finns det flera stora resebyråer. Och många i branschen är väldigt oroliga för framtiden. Strax före sommaren gick den Göteborgsbaserade jätten Resia in i rekonstruktion, och för några veckor sedan gick språkresekoncernen STS – också den med huvudkontor i Göteborg – i konkurs men kunde ganska snart återstarta verksamheten tack vare nya ägare.

Enligt en undersökning av resebranschföreningen SRF i maj fruktade nio av tio resebyråer att de skulle gå i konkurs på grund av corona. Enligt samma branschförbund var permitteringsgraden bland de anställda hos resebyråer och researrangörer i augusti i år hela 83 procent. Detta kan jämföras med 42 procent för hotell och restaurang, som är en annan bransch som är extremt krisdrabbad. Men resebranschen ligger alltså nästan dubbelt så högt. Snittet i näringslivet låg på 12 procent. Det är alltså 83 procent mot 42 procent, och 83 procent mot 12 procent. Jag tycker att man ska låta detta sjunka in.

Dessa siffror är hisnande och givetvis inte långsiktigt hållbara. Om denna situation fortsätter riskerar Sverige att inte ha någon resebransch kvar efter pandemin. Det betyder givetvis inte att svenskar inte kommer att fortsätta resa. Men om företag, och i förlängningen jobb, försvinner från Sverige kommer utländska aktörer i stället att gå in på den svenska marknaden. Det är inte nödvändigtvis till gagn för vare sig svenska konsumenter eller svenska arbetstillfällen.

Min fråga till statsrådet blir därför: Vad avser regeringen att göra för att stärka konsumentskyddet, så att vi också kan behålla och utveckla resebyråer och researrangörer här i Sverige?

Anf. 4 KJELL JANSSON (M):

Fru talman! Statsrådet! 1 miljon resenärer har förlorat pengar på grund av coronapandemin. Många resebyråer har gått i konkurs, precis som min kollega David Josefsson berättade här. Vad är problemet? Varför händer ingenting? Miljöpartiet kan inte få förstöra denna fråga också och blockera en utveckling för att rädda denna bransch.

Branschen har föreslagit att det ska vara en fond för att hantera detta. Vad väntar regeringen på?

Anf. 5 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Till att börja med vill jag säga att jag är här för att svara på frågor i egenskap av konsumentminister, inte näringsminister. Men jag vill ändå med anledning av de frågor som har ställts, bland annat från David Josefsson, passa på att säga att regeringen verkligen har gett generella stora stöd. Sedan kan man alltid diskutera inriktningen på stöden till branscherna. Men vi följer nu, tillsammans med företagen, väldigt noga utvecklingen för att se hur detta slår. Det lär vi få återkomma om.

Lars Beckman tar upp diskussionen om vilka uppdrag som vi har gett och svaren på de frågor som har getts tidigare. Att ge i uppdrag till Kammarkollegiet att undersöka om vouchrar kan vara ett system var i enlighet med vad andra länder har gjort. Det är mycket viktigt att vi hela tiden analyserar vad som är möjligt att göra. Det är i ljuset av detta som vi också har uttalat att det kan vara ett alternativ. Nu har vi fått ett tydligt svar på det från Kammarkollegiets sida.

Precis i enlighet med det svar som jag har gett är det viktigt att säga att det är oerhört väsentligt att konsumenterna vet vilka rättigheter de har när det gäller att få tillbaka sina pengar. Ett alternativ med värdebevis innebär att de i så fall ska boka en ny resa.

Jag vill verkligen säga att vi i Sverige har ett starkt konsumentskydd, till skillnad från många andra länder. Sedan finns det alltid en hel del som vi behöver fundera på om det kan göras bättre.

Med anledning av pandemin är det viktigt hur vi följer upp detta, och det är en diskussion som vi för med Konsumentverket. Allmänna reklamationsnämnden, ARN, får i år en förstärkning på 3 miljoner kronor. Nästa år blir det enligt propositionen 2 miljoner kronor ytterligare, beroende på de ärenden som finns.

Självfallet kommer det att vara viktigt både med de förebyggande insatserna och hur vi stärker konsumentskyddet mot bakgrund av den rådande pandemin.

Det har gjorts jämförelser med Danmark. Det system som vi har i Sverige, som jag tog upp i svaret, med individuellt ställda garantier ställde sig riksdagen enhälligt bakom och tyckte att det var en bra balans mellan konsumentskyddet och näringskyddet. Ingen hade kunnat förutse pandemin, och detta ställs i en ny dager. Vi tittar också på hur andra nordiska länder arbetar. I till exempel Danmark vet jag att det nu förs en diskussion om den fond som man har där verkligen är robust och klarar detta.

Det måste alltså hela tiden föras diskussioner om vilka insatser som ger mest effekt. Att ändra ett system från en dag till en annan är inte så enkelt att göra.

Grunden för vårt sätt att arbeta i Sverige med de ställda garantierna fattades det beslut om i riksdagen 2018. Sedan behöver vi tillsammans med de andra nordiska länderna se om några förändringar ska göras. Men det återstår.

Anf. 6 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Det finns ingen som helst politisk konflikt om Allmänna reklamationsnämnden, ARN. ARN har prövat dessa frågor, om man har rätt till återbetalning eller inte, och ARN har också sagt att man som konsument har rätt till återbetalning. Det är alltså inte detta som frågan gäller. Frågan gäller precis det som min kollega David Josefsson sa, nämligen

Prot. 2020/21:18

1 oktober

Svar på interpellation

resebyråerna. Det spelar ingen roll om det finns hur många ARN-beslut som helst när det gäller en resebyrå om man inte har pengar att betala tillbaka till konsumenten. Det gäller också det bolag som ministern har direkt kontroll över – SAS.

Jag vet inte om ministern brukar läsa Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen, lyssna på *Ekot* och se på tv. Många förtvivlade konsumenter har gått ut i medierna och sagt: Vi måste få tillbaka pengarna.

25 000 kronor må vara lite pengar för ett statsråd i en svensk regering. Men för en barnfamilj i Hofors är det väldigt mycket pengar. Man kanske har sparat i flera år för att göra den där drömmesen. Ingen hade kunnat förutse pandemin. Men när detta händer måste regeringen naturligtvis agera.

I en normalsituation har vi ett konsumentskydd som är tillfredsställande. Det kan säkert bli bättre på marginalen. Men detta är, fru talman, ingen normalsituation. Detta är en pandemi. Det krävs en akut åtgärd i en akut situation.

Fru talman! Jag ska inte stå i talarstolen och spekulera, men regeringen består av två partier. Det skulle inte förvåna mig om det var Miljöpartiet som blockerar den här frågan. Det kanske går emot ett av regeringspartiernas innersta själ och DNA att se till att konsumenter som köpt just flygresor får tillbaka pengarna. Hur ska man annars förklara att statsråd efter statsråd under våren, i svar efter svar på mina frågor och mina kollegors frågor, säger att de följer utvecklingen noga och kommer tillbaka med åtgärder om det krävs? Jag tror att det är exakt så man formulerar sig. Man säger att regeringen har kontakt med branschorganisationer och fackförbund och följer utvecklingen noga.

Vad är det regeringen tänker vänta på? Vad väntar man på? Att pandemin på något magiskt sätt skulle försvinna den här månaden tror jag inte att statsrådet tror. Att pandemin försvinner före jul tror jag inte heller att statsrådet tror. Så hur ska konsumenterna få tillbaka pengarna? Det är det interpellationen handlar om. Vad tänker regeringen göra utifrån hur verkligheten ser ut? Ett riksdagsbeslut från 2018 har ingenting med covid-19 att göra; det fanns inte en riksdagsledamot som då kunde tro att hela världen skulle stängas ned samtidigt. Men när det händer måste regeringen naturligtvis agera.

Man hade kunnat stödja vårt initiativ i civilutskottet under våren och säga: Låt oss förutsättningslöst titta på frågan! Låt oss förutsättningslöst, i en svensk kontext, titta på om man kan skapa den fond som branschen själv har efterlyst och som Sveriges konsumenter har sagt sig se mycket positivt på. Jag har själv pratat med företrädare för Sveriges Konsumenter och frågat hur de som Sveriges viktigaste konsumentorganisation ser på frågan, och vid underhandskontakter säger de att den danska lösningen väl vore bra att utreda även i Sverige. Det har vi också sagt på europeisk nivå.

Den enda som inte verkar agera i frågan är alltså statsrådet. Det kan nämligen inte anses handlingskraftigt att säga att man följer utvecklingen noga. Det hjälper nämligen inte barnfamiljen i Hofors som hade skramlat ihop 25 000 kronor till sin drömmesa, fru talman, och som går och väntar på en återbetalning för att få göra något annat med sina barn. Frågan är alltså återigen: Vad gör regeringen? Vilka åtgärder tänker statsrådet vidta för att hjälpa barnfamiljen i Hofors?

Anf. 7 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! Statsrådet verkar vilja vifta bort frågan om konkurser och säger att det är en näringsfråga och inte en konsumentfråga. Jag häpnar faktiskt över det svaret.

Jag skulle säga att det absolut viktigaste för att upprätthålla ett bra konsumentskydd, fru talman, är att också minimera antalet konkurser. Går resebyrå i konkurs när man står där med en voucher är man nämligen helt oskyddad. Man saknar helt konsumentskydd. Det är också en framtidsfråga ur ett konsumentperspektiv: Vill vi att svenska konsumenter ska kunna boka resor via svenska resebyråer enligt svenska regler, eller ska man behöva förlita sig på utländska resebyråer?

Resebranschen själv har föreslagit inrättandet av en resegarantifond och på ett konstruktivt sätt visat att man genom en mindre avgift på varje resa på sikt skulle kunna göra fonden självfinansierad. Det skulle göra drabbade konsumenter skadeslösa, men det skulle också få människor att tryggt våga boka nya resor i framtiden. Frågan handlar nämligen lika mycket om framtiden som om de ca 1 miljon resenärer som i dag ligger ute med pengar, för finns det ingen framtid i resebranschen kommer inte heller den här miljonen resenärer att få tillbaka sina pengar.

Vid två skilda tillfällen har januaripartierna avslagit initiativ i civilutskottet om att utreda utformandet av en sådan fond. Min fråga till statsrådet Lena Micko kvarstår därför: Vad är regeringens förslag för att stärka konsumentskyddet och rädda svenska jobb och svenska resebyråer?

Anf. 8 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Till att börja med vill jag säga att jag står över de insinuationer som kommer från Lars Beckmans sida. Det är nämligen på det viset – och jag tror att de flesta människor i vårt land faktiskt ser det – att om det är någonting som regeringen har tagit på allvar är det pandemin, men tanke på alla de insatser vi gör på olika sätt såväl inom vård och omsorg som i samhällsekonomin. Det är klart att det alltid kommer att finnas mer att önska, men jag är övertygad om att de insatser vi gör för att få människor i jobb och för att företag i vårt land ska kunna överleva och växa har stor betydelse för barnfamiljen i Hofors. Detsamma gäller att det finns en fungerande välfärd.

Sedan finns det självfallet hela tiden olika insatser att fundera över. Vad ger mest effekt? Jag har stor respekt för att vi har olika intressen där. För mig som konsumentminister är det av stor betydelse att vi ser till att ha det stärkta konsumentskydd vi har i vårt land, men jag tror inte att någon hade kunnat tänka sig att pandemin skulle ta den här vägen. I och med det uppstår helt nya lägen. Lagstiftningen är tydlig här, men David Josefsson var inne på detta med vad som då händer med resebranschen och företagen. Vi har en stark bransch i vårt land. Vi har väldigt många researrangörer, till skillnad från de andra nordiska länderna. Vi hoppas ju att dessa arrangörer ska kunna fortsätta att verka och utvecklas, men självklart går de igenom en kris.

Det blir alltid en diskussion att föra gällande hur mycket staten ska gå in och ge till olika branscher, om den ena branschen är mer viktig än den andra och så vidare. Jag har stor respekt för det. Hittills har vi valt att säga att vi håller fast vid den lösning som finns med de individuellt ställda resegarantierna och att vi sedan har de generella stöden till företag. Vill man

ändra på det och ha ett helt annat system kan det vara enkelt att säga: Ja, det gör vi direkt! Men det är också på det viset att det precis har sjösatts. Sedan kan man fundera på vad man behöver komplettera med.

Anf. 9 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Jag noterar att statsrådet inte säger emot mig i att det är Miljöpartiet som blockerar frågan. Det är väl inte helt otänkbart att det är så, eftersom det är flygresor och resor det handlar om. Det är väl höjden av ondska för en miljöpartist.

Min interpellation handlar alltså om vilka åtgärder statsrådet avser att vidta för att säkerställa att de ca 1 miljon konsumenter som har köpt resor ska få sina pengar återbetalda. Vid två tillfällen har ministern nu hänvisat till att man kan gå till ARN. Ja, det har många konsumenter gjort, och de har fått rätt. De ska enligt ARN få tillbaka sina pengar. Problemet är, som David Josefsson har lyft in i debatten, att resebyråerna inte har pengar – och alla vet varför. Verkligheten slår alltid retorik, vilja och annat. Verkligheten är att 1 miljon konsumenter ligger ute med ungefär 6 miljarder. Den där barnfamiljen i Hofors som har sparat ihop 25 000 kronor till sin drömmresa står alltså helt utan konsumentskydd. De kan anmäla resebyrå till ARN hur mycket de vill, och de kommer att få rätt – men de kommer inte att få tillbaka några pengar. Det är vad det handlar om.

Som konsumentministern säger är det flera statsråd inblandade i den här frågan. Icke desto mindre krävs det att statsråden pratar ihop sig och gör någonting. Man kan nämligen inte nu, sex månader senare, fortsätta att i sina svar säga att man följer utvecklingen noga. Man säger inte ens att regeringen tänker göra någonting, utan man säger att man följer utvecklingen noga. Jag tror att den miljon konsumenter som har betalat resorna faktiskt förväntar sig att regeringen *gör* någonting. Det kan handla om ett initiativ till utredning, att titta på den danska modellen eller någonting annat som gör att resebyråerna inte fortsätter att gå i konkurs – vilket gör att varje enskild konsument får se sina pengar bokstavligen flyga iväg.

Anf. 10 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Jag representerar hela regeringen, både Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

När det handlar om det starka konsumentskydd vi har står jag fast vid uppfattningen att vi har det. Sedan är det självklart så att det har varit och är oerhört tufft för både människor och företag i den kris vi går igenom i och med den pandemi som råder. När det gäller just konsumentfrågorna och alldeles särskilt att kunna få ersättning för uteblivna resor enligt resegarantilagen är det så att Konsumentverket har tillsyn över detta. De följer noga upp hur det ser ut nu.

När jag säger att vi följer detta kan man välja att tolka det på olika sätt. Man kan tolka det som Lars Beckman gör, det vill säga att inget görs. Jag som sitter med kunskapen tolkar det som att vi jobbar väldigt aktivt för att se vad vi ytterligare behöver göra. Det finns all anledning att se vad vi tillsammans i vårt land, både konsumentrörelser och företag i olika branscher, kan göra gemensamt. Detta kan nämligen inte heller vara enbart statens ansvar.

Kammaren beslutade kl. 12.29 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

§ 4 Frågestund

Frågestund

Anf. 11 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av infrastrukturminister Tomas Eneroth, statsrådet Peter Eriksson, statsrådet Anna Hallberg och statsrådet Lena Micko.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Infrastrukturminister Tomas Eneroth besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Omlokaliseringen av Sida

Anf. 12 HANS WALLMARK (M):

Fru talman! Jag vänder mig till Peter Eriksson, biståndsministern, och tänker ta upp frågan om den flyttcirkus som regeringen har initierat. Det har varit omfattande turer runt Sidas val av nya lokaler, och sedan ett par år är det uppenbarligen en prioriterad fråga för biståndsmyndigheten med sitt ansvar för mångmiljardbelopp av skattebetalarnas pengar.

Först var det Botkyrka i Stockholms län som var den tänkta platsen i stället för som i dag på Gärdet i centrala Stockholm. Det är något som minister Peter Eriksson har bekräftat för mig på en tidigare ställd skriftlig fråga. Men nu visar det sig att redan i oktober 2018 hade Sida förhandlat med världens största bolag för fastighetsrådgivning, Cushman & Wakefield, om lediga lokaler i banken SEB:s tidigare lokaler i Bankhus 90 i Sundbyberg – också det i Stockholms län. Nu verkar man hamna där i tidigare banklokaler.

På uppdrag av landets skattebetalare: Vad räknar regeringen med att spara på denna flytt?

Anf. 13 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Jag tackar för frågan.

Regeringen har under några år flyttat ut en del myndigheter från framför allt Stockholms stad till övriga landet. Det har bidragit till att vi har fått en ökad statlig närvaro i en rad olika kommuner och andra delar av landet. Jag tycker att det har varit en viktig satsning.

Jag tycker att man ska se Sida-projektet i det perspektivet. Först var tanken att Sida skulle till Botkyrka, men det visade sig att det var svårt att hitta lämpliga lokaler till bra priser så att skattebetalarnas intressen togs

till vara. Nu har det skett i Sundbyberg, och jag tycker att det ser ut som en bra lösning till lägre kostnader, som gör att vi också kan använda en större andel av pengarna till bistånd.

Anf. 14 HANS WALLMARK (M):

Fru talman! Jag har flera kollegor i kammaren som inte kommer från Stockholm. Jag tror att merparten av oss inte uppfattar Sundbyberg, Gärdet och Botkyrka som hela landet.

Men jag återkommer till den fråga som biståndsministern berörde mot slutet. Hur mycket är det tänkt att man sparar av skattebetalarnas pengar på myndighetsflytten?

(Applåder)

Anf. 15 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Det är en rätt väsentlig sak att också se till att regionen Stockholm fungerar och har en statlig närvaro. Det är inte bara fråga om Stockholms stad. Det gör skillnad om vi placerar myndigheter utanför Stockholms stad i regionen.

Det är lite svårt att svara exakt på frågan innan det finns några kontrakt skrivna. Ni får väl vänta något på svaret.

Utvisning av brottslingar dömda för våldtäkt

Anf. 16 HENRIK VINGE (SD):

Fru talman! Av dem som saknar svenskt medborgarskap och som döms för våldtäkt i Sverige är det bara 20 procent som utvisas. Övriga 80 procent får stanna i Sverige. Många av dessa människor begår nya grova brott. 19-årige Tommie Lindh mördades tidigare i år när han försökte skydda sin väninna från att bli våldtagen. Mördaren är en 23-årig man från Sudan i Afrika som sedan tidigare är dömd för flera sexualbrott i Sverige.

Fru talman! Varför låter regeringen 80 procent av alla utländska medborgare som dömts för våldtäkt i Sverige stanna här?

Anf. 17 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det är naturligtvis oerhört viktigt att de som begår brott ska dömas, lagföras och till skydd för brottsoffer och andra sättas i fängslat förvar. Men det finns också regler som säger att vi inte kan återförvisa människor till länder där de riskerar till exempel dödsstraff eller tortyr.

Sverige har under långa tider jobbat med att förhandla om förutsättningar för att länder ska ta tillbaka personer som har begått brott, men det är inte alltid möjligt. Under en lång rad år har skärpt lagstiftning införts, inte minst när det gäller sexualbrott. Vi har bland annat drivit igenom en samtyckeslag, som ger ökat skydd och stöd för kvinnor som säger nej. Vi stärker skyddet för brottsoffer, och det blir tuffare straff för den som begår sexuella övergrepp.

Anf. 18 HENRIK VINGE (SD):

Fru talman! Regeringen talar mycket om vad man har gjort, men siffrorna talar faktiskt sitt tydliga språk. 80 procent utvisas inte.

Vi anser att alla som kommer till vårt land och begår grova brott borde utvisas. Vi ska inte ha andra länders mördare och våldtäktsmän boende i vårt land. Jag är faktiskt helt övertygad om att i stort sett alla är överens om detta, utom möjligen regeringen själv.

Låt mig vända på frågan. Vi anser att siffran på hur många våldtäktsmän som kan få stanna borde vara 0 procent. Hur stor anser regeringen att den siffran borde vara?
(Applåder)

Anf. 19 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Vi anser att Sverige, precis som länder i hela världen, ska följa internationella konventioner, inte återförvisa människor till länder där de riskerar dödsstraff eller tortyr. Det har varit en uppfattning som både denna regering och tidigare regeringar under lång tid i Sverige har tyckt varit helt rimlig. Man ska inte godtyckligt anta uttalanden som bygger på osaklig grund utan faktiskt noggrant följa internationella konventioner och därmed se till att hålla dessa människor i fängslat förvar i Sverige.

Samförläggning av infrastruktur

Anf. 20 MIKAEL LARSSON (C):

Fru talman! Vi bygger mycket ny infrastruktur i form av vägar och järnvägar i dag, men det planeras också för mycket bredband och nya el- och kraftledningar på många håll i landet. Allt detta är självklart jätteviktigt för att samhället ska fungera.

I samtliga dessa byggen innebär det att man tar mycket jordbruksmark eller skogsmark i anspråk. Då görs också stora intrång i äganderätten och för den privata markägaren. Krav höjs på att använda så marksnål teknik som möjligt när man bygger till exempel nya kraft- och elledningar.

Att samförlägga så mycket infrastruktur som möjligt för att ta så lite mark i anspråk som möjligt är något som bör nyttjas mer och bättre runt om i landet. På det finns också en livsmedelsstrategi som säger att vi ska producera mer livsmedel i Sverige.

Min fråga blir därför till infrastrukturminister Tomas Eneroth: Hur jobbar regeringen och dess myndigheter med att minimera intrång, till exempel genom att samförlägga så mycket infrastruktur som möjligt så att så lite mark som möjligt tas i anspråk?

Anf. 21 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Mikael Larsson, för en väldigt bra fråga! Det är helt rätt – vi står inför ett läge där vi redan nu med gällande nationell plan gör betydande infrastrukturinvesteringar i landet när det gäller såväl järnväg som väg. Vi kommer framöver att revidera den nationella planen och lägga en infrastrukturproposition på riksdagens bord som jag föreställer mig kommer att innehålla än fler satsningar för att kunna hålla ihop landet och modernisera infrastrukturen men också se till att vi klarar klimatutmaningen. Då kommer kraven på ökad samplanering att bli allt viktigare.

Vi har nyligen gett uppdrag till länsstyrelserna och Trafikverket att redovisa hur man kan göra planeringsprocessen både snabbare och mer

effektiv. Jag tror att det är helt nödvändigt. Man ska ha så bra samplanering som möjligt.

Men det kommer – det vill jag ändå vara ärlig med – att bli målkonflikter när samhällets gemensamma behov av att få den snabbaste vägen eller den bästa sträckningen ibland innebär att vi får betala markersättning till jordbrukare som står med produktiv skogsmark.

Anf. 22 MIKAEL LARSSON (C):

Fru talman! Det gläder mig ändå att regeringen har tagit dessa initiativ gentemot bland annat länsstyrelserna och Trafikverket.

Det är precis det här vi säger. Vi planerar för jättemycket, vi står inför stora investeringar och vi har många skrivningar i januariavtalet om bland annat infrastruktur och dylikt. Det görs också mycket stora investeringar i el- och kraftledning runt om i landet.

Detta är egentligen bara en uppmaning till regeringen att fortsätta och trycka på för att samförslägga än mer. Det ser jag fram emot att vi kan samarbeta om.

Anf. 23 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag delar den uppfattningen. Inte minst är det viktigt att man i planeringsprocessen har väl fungerande samråd med allt från kommuner till lokala organisationer, samfälligheter och andra. Den processen är oerhört viktig, och de gånger då det inte fungerat är det ofta för att man inte klarat kommunikationen i god tid.

Vi ska både underlätta planprocessen och ha en väl fungerande kommunikation men samtidigt vara ärliga och säga att ibland kommer det att bli målkonflikter där samhällets intressen får gå före.

Upprustning av de regionala järnvägsbanorna

Anf. 24 JENS HOLM (V):

Fru talman! Våra regionala järnvägsbanor är i skriande behov av upprustning, då regeringen och Trafikverket ensidigt har fokuserat på de mest trafikerade banorna.

Några av de regionjärnvägar som behöver upprustning skyndsamt är Kinnekullebanan, Lysekilsbanan, Bohusbanan, Stångådalsbanan mellan Kalmar och Linköping och Tjustbanan mellan Västervik och Linköping.

Gällande de två sista, Stångådalsbanan och Tjustbanan, har samtliga partier i Region Kalmar gjort en framställan om en skyndsamt upprustning av dessa banor till Trafikverket och regeringen.

Jag ser att det skulle finnas stor klimat- och samhällsnytta i att bifalla en sådan framställan. Därför vill jag fråga infrastrukturministern ifall han har tagit del av den, vad han i så fall anser om den och ifall han ämnar ge större utrymme åt regionjärnvägarna i den kommande infrastrukturplaneringen.

Anf. 25 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag delar verkligen Jens Holms uppfattning att det är viktigt med investeringar i järnvägssystemet. Vi gör ju den största investeringen någonsin i järnvägen i Sverige. Vi rustar upp och renoverar – vi gör

en 47-procentig ökning av järnvägsunderhållet – och bygger samtidigt nytt.

Spadtag tas för Norrbotniabanan, det stora, fantastiska järnvägsprojekt som stoppades av alliansregeringen 2006 men som nu får förnyad fart. Hur viktigt hade det inte varit för Sverige om den hade varit byggd i dag med Northvolts etableringar och möjlighet till arbetsmarknadspendling?

Vi kommer inom ramen för processen till en infrastrukturproposition och nationell plan att få ta ställning till hur vi ska kunna satsa på ytterligare viktiga järnvägsdelar – även i det småskaliga järnvägsnätet, var så säker – men också på nya stambanor för Sverige.

Anf. 26 JENS HOLM (V):

Fru talman! En av min frågor var ifall ministern har tagit del av framställan från samtliga partier i Region Kalmar.

Jag har ett förslag till ministern: Varför inte låna pengarna till höghastighetsbanorna? Låna 200–250 miljarder kronor, lägg de pengarna i en separat projektorganisation och bygg ut höghastighetsbanorna skyndsamt! Då kommer vi att ha pengar kvar att satsa på järnväg i hela landet såsom de regionala järnvägarna.

Anf. 27 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det är aldrig gratis att låna. Lån ska också betalas.

Jag tycker att det viktigaste i detta fall är att vi har tillräckliga resurser för att satsa både på nya stambanor och på järnväg i hela landet. Vi får inte hamna i ett läge där vi ställer olika objekt mot varandra, utan hela landet måste hänga ihop. Det gäller för nuvarande nationell plan, och det kommer att gälla framöver.

Jag har noterat att man i Kalmar är väldigt angelägen om banan. Jag hoppas att vännerna i Östergötland också är det, för det är en viktig del i den arbetsmarknadsförstoringen.

Medel till Åklagarmyndigheten

Anf. 28 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru talman! Förra veckan presenterade regeringen tillsammans med januaripartierna sin budget, som enligt deras egen utsago är historiskt stor. Det kan man i någon mening skriva under på. Det är en väldigt stor budget – 105 miljarder kronor är reformutrymmet.

Inom detta reformutrymme kunde regeringen och januaripartierna inte skaka fram 50 miljoner, som var det Åklagarmyndigheten begärde. Min fråga i dag är därför: Glömde regeringen och januaripartierna bort Åklagarmyndigheten, eller struntade man helt enkelt i Åklagarmyndighetens äskande?

Anf. 29 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det är sant att det är en historisk budget. I ett läge där vi har en pandemi som pågår har det varit viktigt att kunna göra stora investeringar för att skjuta till resurser till sjukvården, till äldreomsorgen och inte minst till alla de företag som drabbas av pandemin genom olika stödinsatser men också att göra det nogsamt på ett sätt som inte urholkar stats-

Prot. 2020/21:18

1 oktober

Frågestund

finanserna – något parti ville lägga 100 miljarder i månaden – utan är ansvarsfullt.

Åklagarmyndigheten har de senaste åren fått reala tillskott som innebär att man i någon mening fått mer resurser än man begärt. Nu har vi ett effektivt rättssystem och en polis som har mer resurser än någonsin. Det leder till fler fällande domar.

Självklart kommer vi att följa utvecklingen när det gäller resurserna för åklagarväsendet.

Anf. 30 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru talman! Det räcker inte att följa utvecklingen. Här krävs ju insatser.

Av de tillskott som gjorts de senaste åren och som regeringen ofta lyfter fram är merparten faktiskt satsningar som bygger på den alliansbudget som gick igenom 2015 och den M-KD-budget som gick igenom 2019. I själva verket drog regeringen ned på Åklagarmyndigheten 2017. Satsningarna bakåt i tiden kan man tacka KD för.

Nu har Liberalerna och till och med Centerpartiet öppnat för en ändringsbudget. Indikerar inte det att ni gjorde fel?

Anf. 31 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det indikerar framför allt att vi är en regering som tar ansvar för landets ekonomi men också gör ordentligt stora insatser för att kunna värna sjukvården, äldreomsorgen och alla de jobb och företag som hotas i pandemin och den ekonomiska kris som följer därefter och för att kunna prioritera allt från trygghetssystemen till andra delar av samhället.

I den prövningen ska naturligtvis ytterligare resurser till åklagarväsendet också övervägas.

Stärkande av det nordiska samarbetet

Anf. 32 ARMAN TEIMOURI (L):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Hallberg.

Jag är djupt oroad, fru talman. Regeringen har misslyckats i dialogen med våra nordiska grannländer. Jag är värmlänning men har inte längre koll på om gränsen är öppen eller ej. Handeln har påverkats. Det sociala livet har påverkats. Inte minst har det nordiska samarbetet påverkats.

Visionen för Norden är att vi ska vara världens mest integrerade region. Nu känns det som om vi gått 50 år tillbaka – inte under krigstid utan under fredstid. Jag får dessutom oroväckande signaler, signaler om att covid-19 gett länderna anledning att ägna sig åt sig själva. Att upprätthålla svensk gränshandel är såklart inget norskt kärnvärde, men risken verkar uppenbar att pandemin tillåts leda till att klockan vrids många år tillbaka.

Min fråga är vilken plan regeringen har för att motverka detta och återigen stärka det nordiska samarbetet.

Anf. 33 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Fru talman! Jag tackar för frågan. Regeringen har inte misslyckats med att påverka de andra nordiska länderna att fatta sina nationella beslut i det avseendet. De måste naturligtvis ha det nationella mandatet att fatta beslut när det gäller gränsfrågor.

Vad vi och framför allt jag som Nordenminister har gjort de senaste månaderna är att vi varit otroligt aktiva för att försöka skapa dialog och förståelse men också se vad det innebär för det nordiska samarbetet på kort sikt och lång sikt att man stänger gränserna på det sätt man nu gör.

Sverige och den svenska regeringen har valt att ha öppna gränser. Vi har argumenterat starkt för att det är så vi vill se Norden. Sedan har de nordiska länderna, framför allt Norge, fattat beslut som gör att man varannan vecka öppnar och stänger gränserna. Vi har varit väldigt kritiska till detta och påpekat det. Jag var själv i Oslo senast i går och sa att detta inte är hållbart på lång sikt.

Vi har alltså verkligen försökt påverka. Nu sägs det att vi har misslyckats med att påverka de andra regeringarna i deras beslutsfattande. Jag skulle vilja säga att det inte heller är där vi ska vara. Men vi ska naturligtvis försöka påverka.

Anf. 34 ARMAN TEIMOURI (L):

Fru talman! Det nordiska samarbetet bygger på solidaritet, koordination och samverkan mellan länderna. Detta gäller framför allt i kristider, då samarbetet behövs som mest.

Jag tycker att vi just nu är väldigt långt från den vision vi har satt upp tillsammans. Jag tror att regeringen och de andra nordiska regeringarna har ett ganska stort arbete framför sig när det gäller att återupprätta förtroendet. Vi värmlänningar väntar i alla fall på en konstruktiv plan.

Anf. 35 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Fru talman! Jag delar helt uppfattningen att vi är längre från den visionen i dag än vi var för ett halvår sedan. Sverige har tagit den mest aktiva rollen när det gäller att försöka lösa upp knutarna och se till att gränsen så snabbt som möjligt kan öppnas – inte minst av ekonomiska skäl, men också av sociala skäl och med tanke på relationerna mellan våra medborgare.

Vi driver alltså frågan väldigt hårt från Sveriges sida. Det är en av de frågor som står högst på min agenda som Nordenminister. Jag ser också fram emot fortsatt diskussion, för det här behöver vi göra tillsammans.

Satsningar på välfärden

Anf. 36 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag vill ställa min fråga till statsrådet Lena Micko.

Pandemin har slagit hårt mot Sverige. Velfärden runt om i landet – vård, skola och inte minst äldreomsorg – har prövats hårt. Personalen har slitit i många och långa timmar. Den snabba ekonomiska nedgången speglas också i kommunernas och regionernas skatteintäkter, vilket riskerar att äventyra deras möjligheter att erbjuda en god välfärd till våra medborgare.

Därför är det avgörande med de historiska tillskott som nu föreslås i budgetpropositionen. Jag vill fråga civilministern: Vilka är de viktigaste satsningarna i budgeten, inte bara för det här året utan även för kommande år?

Anf. 37 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Tack, Eva Lindh, för en väldigt viktig fråga! Den här budgeten innehåller verkligen stora, historiska satsningar. Det handlar om sjukvården, äldreomsorgen och skolan. Det är viktigt att detta märks i hela vårt land. Jag tror att det har stort stöd hos befolkningen och också, naturligtvis, hos medarbetarna i kommuner och regioner.

Pandemin har haft stora konsekvenser, men de stora behoven såg vi även innan. Framför allt är det viktigt att kommuner och regioner i grunden prioriterar väldigt mycket av dessa resurser själva, men de ska gå till välfärden.

Sedan har vi också en del riktade insatser. Sammantaget tror jag att detta har stor betydelse för att vi ska klara av en bra välfärd framåt.

Anf. 38 EVA LINDH (S):

Fru talman! Detta är verkligen välkomna och viktiga satsningar. För oss som brinner för äldreomsorgen låter det bra med den riktade satsningen på äldreomsorgen. Men jag undrar på vilket sätt Äldreomsorgslyftet kommer att kunna stärka kvaliteten i äldreomsorgen?

Anf. 39 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Detta är en satsning som redan har påbörjats i landet, och nu stärks den ytterligare. Det bygger på att arbetsgivarna och de fackliga organisationerna kommer överens, och sedan är staten med som part och tar stora kostnader. Detta är mycket medvetet när vi ser behovet av att förstärka en stor del av medarbetarnas villkor när det gäller rekrytering och utbildning. Då betalar staten så att man på betald arbetstid ska kunna få en fortbildning; det gäller undersköterskor och vårdbiträden. Detta betyder, tror jag, oerhört mycket för att vi ska få lyftet i äldreomsorgen.

Trafiksäkerheten vid motionslopp för cyklister

Anf. 40 CAMILLA HANSÉN (MP):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Eneroth om trafiksäkerhet vid landsvägscyckling och Trafikverkets allt hårdare yttranden över ansökningar om tävling och uppvisning på väg.

I år har situationen förstås varit annorlunda på grund av corona, och många lopp har ställts in. Men nu planeras för nästa säsong, och 400 000 landsvägscyklister behöver nya träningsmål. För många cykelmotionärer är deltagandet i cykellopp också en viktig del av själva idrottsutövandet. Det mest kända är det gigantiska Vätternrundan, men de flesta lopp arrangeras av små föreningar, helt med ideella krafter, och har kanske 100, 150 eller 200 deltagare.

Hur ser du på att motionslopp som har genomförts i 30, 40 eller ibland närmare 50 år och är helt ideellt arrangerade nu kanske inte kommer att kunna genomföras därför att Trafikverket ställer så hårda krav på trafiksäkerheten?

Anf. 41 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Camilla Hansén, för en väldigt bra fråga! Jag är själv cykelmotionär och tycker att inte minst Vätternrundan är ett fantastiskt

lopp, liksom många andra lopp som arrangeras av ideella krafter med ett starkt engagemang för att främja cykling. Det är klart att Trafikverket också har ett uppdrag att främja detta och underlätta för det civila samhället att genomföra den typen av tävlingar.

Jag kan ha respekt – det ska man ha – för att vi under en pandemi får införa särskilda restriktioner; det tror jag att vi alla har. Jag har också respekt för trafiksäkerheten. Det är viktigt att man tar hänsyn till den så att man inte utsätter andra trafikanter eller motionärerna själva för faror.

Jag vill att vi ska se en förbättrad samverkan mellan Trafikverket och civilsamhället just för att det är så oerhört viktigt att ta vara på den kraft och det engagemang som finns inte minst i Cykelsverige.

Anf. 42 CAMILLA HANSÉN (MP):

Fru talman! Trafikverket är en av de tyngsta remissinstanserna, men det är länsstyrelsen i det län där loppet startar som fattar beslut. I Örebro län, som jag kommer från, gavs tillstånd för Vänern Runt med villkoret att inför 50-årsjubileet byta varv på loppet för att minska antalet vänstersvängar. Detta är såklart en trafiksäkerhetsfråga. Det visar sig att man kan minska från 41 till 38 vänstersvängar. Detta är ett lopp på 60 mil över tre dagar.

Länsstyrelsen hanterar bara kompletta ansökningar. Är det till Trafikverket de ska vända sig?

Anf. 43 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag gillar vänstersvängar, ska jag erkänna. Men det är nog bra att svänga åt båda hållen ibland. Jag vill att det ska vara en så bra tillämpning som möjligt och bra samverkan mellan Trafikverket och länsstyrelsen, men det är viktigt att lyssna på det civila samhället. Det här är ideella krafter som jobbar på helger och nätter för att kunna organisera ett lopp. Det tycker jag är otroligt angeläget. Den signalen vill jag passa på att ge här i dag, men jag följer naturligtvis också upp detta i min dialog med Trafikverket.

Kostnaden för flytten av Sidas huvudkontor

Anf. 44 MAGDALENA SCHRÖDER (M):

Fru talman! Jag riktar min fråga till civilministern.

I går kom beskedet att Sidas huvudkontor ska flytta till Sundbyberg. Turerna kring flytten har, som min kollega Hans Wallmark nämnde, varit många, och det framgår nu med all tydlighet att regeringens beslut om att utlokalisera myndigheten från nuvarande lokaler inte var genomtänkt. Frågorna är många. Vad har kostnaden för flytten av Sidas huvudkontor, Sveriges troligtvis dyraste adressändring, varit hittills, och vad kommer slutnotan att landa på?

Peter Eriksson motiverar beslutet om utlokalisering av Sidas huvudkontor med att statlig närvaro i hela landet är en fråga om legitimitet. Låt mig poängtera att hur regeringen prioriterar att spendera skattemedel onekligen också är en fråga om legitimitet.

Tycker civilministern att det är en rimlig prioritering att lägga miljonbelopp på att flytta Sidas huvudkontor 17 kilometer?

Anf. 45 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Peter Eriksson har tidigare svarat på frågan om kostnader och sagt att detta är något vi följer. Men jag vill säga att regeringens politik är att vi vill att myndigheter ska vara närvarande i hela landet och flytta från Stockholms innerstad. Det är vad detta handlar om. Det är en samhällsekonomisk fråga som är viktig för att vi ska ha tillväxt och jobb överallt i vårt land. Det handlar också om utsatta stadsdelar utanför Stockholms innerstad. Det är det svar som är viktigt att ge när det gäller statens ansvar och roll i detta.

Sidas flytt kommer ansvarigt statsråd naturligtvis också att följa väldigt noga.

Antalet försvarsplatser

Anf. 46 JONAS ANDERSSON i Skellefteå (SD):

Fru talman! I Migrationsverkets prognos från juli 2020 är man bekymrad över antalet försvarsplatser. Pengarna räcker inte till, och bedömningen är att man kommer att tvingas minska antalet försvarsplatser från dagens 520 till 450 om inte regeringen i budgetpropositionen ger återkoppling om hur man ska lösa denna prekära situation.

Hur ser då återkopplingen i budgetpropositionen ut? Jo, regeringen återkopplar inte alls och anslår inte en enda krona extra.

Fru talman! Dessa platser behövs. Det är 100 procents beläggning på dem. Personer som inte har rätt att befinna sig i landet släpps fria på grund av platsbrist. Jag vill därför fråga statsrådet Eneroth varför regeringen avser att minska antalet försvarsplatser.

(Applåder)

Anf. 47 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Man bör nog påminna ledamoten Andersson om att vi står mitt i en pandemi. Vi är i ett läge där vi har betydande utmaningar inom sjukvården för att ta hand om personer som är sjuka. Vi behöver skjuta till resurser till äldreomsorgen och till kommuner och regioner för att upprätthålla kollektivtrafik och säkerställa att vi räddar jobb och företag.

Vi är mitt i en stor, internationell kris. I det läget kraftsamlar vi med en budget på över 105 miljarder extra. Det är klart att de resurserna måste fördelas så gott som det är möjligt, och det finns naturligtvis en kontinuerlig dialog också mellan Justitiedepartementet och Migrationsverket om hur man ska hantera frågan om försvarsplatser, var så säker!

Sidas partnerskap med Islamic Relief

Anf. 48 LARS ADAKTUSSON (KD):

Fru talman! Nyligen har det avslöjats hur ledande personer inom Islamic Relief gjort avskyvärda antisemitiska uttalanden. Samtidigt har flera forskare visat på tydliga kopplingar mellan Islamic Relief och Muslimska brödrskapet. Det är uppgifter som styrks av utredningar i Frankrike och Tyskland. Trots detta kommer Islamic Relief Sweden även fortsatt att inneha status som strategisk humanitär partner till Sida.

Jag vill därför fråga biståndsministern hur han motiverar ett svenskt partnerskap med en organisation kopplad till antisemitism och islamism och hur detta partnerskap rimmar med regeringens uttalade löfte om att bekämpa alla former av antisemitism.

Prot. 2020/21:18
1 oktober

Frågestund

Anf. 49 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Tack, Lars Adaktusson, för frågan! Jag tycker att antisemitism är avskyvärd. Man ska också vara väldigt tydlig när det gäller kraven på att samarbete från svensk sida med organisationer som har antisemitiska drag ska avbrytas.

Islamic Relief är en brittisk organisation. Där har man tidigare sett sådana uttalanden, men nu har de personerna avgått, också från Islamic Reliefs svenska delar.

Sida utser själv sina partner, och jag vet att man har gjort grundliga utvärderingar. Det har man också gjort på brittisk sida. Islamic Relief är en organisation som har gjort väldigt viktiga insatser och är nära verksamheten på ställen där det verkligen behövs humanitär hjälp, och där fungerar man ofta på ett bra sätt.

Pandemins effekter på det nordiska samarbetet

Anf. 50 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Hallberg.

De nordiska länderna är ömsesidigt beroende av varandra, inte minst i våra gränsregioner. Därför har det varit smärtsamt att se hur konsekvenserna av de åtgärder som införts med anledning av coronapandemin har slagit rakt in i vårt nordiska samarbete. I mitt eget län Norrbotten, som gränsar mot både Norge och Finland, har vi drabbats väldigt hårt av gränsrestriktionerna. Besöksnäringen har lidit hårt, sjukvårdens personalförsörjning har hotats, och väldigt många människor i Haparanda-Torneå har inte kunnat gå till skolan, träffa sina släktingar eller komma till sitt jobb.

Detta sätter djupa spår, och jag är rädd för att det kommer att påverka samarbetet framöver. Min fråga till statsrådet blir: Vilka lärdomar kan vi dra av detta? Du utvecklade din agenda i svaret på en tidigare fråga. Går det att säga något mer om arbetet framöver?

Anf. 51 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Fru talman! Tack, Fredrik Lundh Sammeli, för frågan! Jag fördjupar mig gärna lite. Jag svarade ju på Arman Teimouris fråga tidigare.

Det råder inget tvivel om att det nordiska samarbetet nu är satt under stor press. Från Sveriges sida är vi den regering som har tagit mest initiativ för att få det på rätt väg igen. Vi är inne i ett maratonlopp tillsammans, och vi är bekymrade över att vi inte ens i nuläget har koordinerat hur vi ska ta oss ur krisen tillsammans. Det är precis därför som jag nu reser runt till mina nordiska kollegor i de nordiska huvudstäderna för att ha en dialog som går lite mer på djupet.

När det gäller just Finland och gränsen i Norrbotten har vi ändå lyckats få igång lite arbetspendling, vilket inte var möjligt från början, och man har öppnat lite för gränskommunerna. Men nu stänger man igen. Jag är övertygad om att vi kommer att lösa detta, men det kommer att ta tid.

Vi har lite bråttom nu, och det är därför Sverige ligger på så pass hårt mot de andra länderna. Vi är nog de mest angelägna just nu. Men som sagt, vi får jobba tillsammans, ni som jobbar i gränsregioner och vi som jobbar mot regeringar och så vidare. Tack för frågan!

Förbifart Örnsköldsvik

Anf. 52 JÖRGEN BERGLUND (M):

Fru talman! Sveriges viktigaste väg är Europaväg 4, som löper mellan Haparanda och Helsingborg. Den är hela 1 590 kilometer lång och en otroligt viktig pulsåder för både gods och människor.

På hela sträckan klyver E4 bara en stad, nämligen Örnsköldsvik, känd inte minst för sitt hockeylag Modo, får jag väl tillägga. Det finns ett förslag till en förbifart utanför Örnsköldsvik. Den är utredd men finns inte med i den nationella planen. Min fråga till infrastrukturminister Tomas Eneroth blir därför: Kommer Förbifart Örnsköldsvik med i nästa nationella plan, inklusive finansiering?

Anf. 53 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Jörgen Berglund, som nu sällar sig till skaran av ledamöter från den regionen som påtalar detta! Vi har också en statsminister som ivrigt hejar på ishockeylaget därifrån. Han petar dock inte i infrastrukturinvesteringen. Jag lyssnar dock väldigt noga på alla önskemål just nu inför det arbete vi ska göra med den kommande nationella planen.

Det jag kan säga och som är väldigt viktigt i det här sammanhanget är naturligtvis att vi sätter trafiksäkerheten högt. Det är viktigt att de stora europavägarna har en hög trafiksäkerhet. Det märks inte minst på de 164 miljarder som vi i dag lägger på vägunderhåll och ökad trafiksäkerhet på vårt vägnät.

Inför kommande revidering av nationell plan kommer jag naturligtvis också att ha en tät och bra dialog med företrädare för Västernorrland, inte minst om E4:an vid Ö-vik. Det kan jag garantera.

Statligt stöd till antidemokratiska organisationer

Anf. 54 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Myndigheten Delegationen mot segregation beviljade nyligen över 900 000 kronor till ett projekt för att motverka segregation i Malmö. En av de föreningar som driver detta projekt heter Grupp 194 Malmö och leds av en man som heter Hussein Shobash. Det är en man som öppet skryter om sin bakgrund inom en terrororganisation som bland annat har gjort sig skyldig till massakrer på israeliska barn och raketbeskjutningar mot Israel.

Förutom detta sprider Grupp 194 Malmö i sociala medier aktivt antisemitisk propaganda. De hyllar mord på civila judar, och de sprider bilder av barn med automatvapen och karikatyrer av judiska män. Allt detta går att ta reda på genom en enkel googling.

Jag skulle därför vilja fråga statsrådet Tomas Eneroth hur det är möjligt att vi gång på gång ska behöva höra talas om detta utan att regeringen gör något.

Anf. 55 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Ludvig Aspling, för frågan! Jag delar verkligen inte uppfattningen att regeringen inte gör något. Vid återkommande tillfällen har det skett både skärpningar av tilldelningen av resurser och noggranna genomgångar av de värderingsgrunder som finns hos de organisationer som ansöker om resurser för statligt stöd.

Jag ska ärligt erkänna att jag inte känner till Grupp 194. Det ligger sannolikt på Justitiedepartementets område, så jag får föreslå att ledamoten ställer en lite mer precis fråga till ansvarigt statsråd. Men i grunden ska det inte vara någon tvekan om att resurser ska gå till organisationer som ställer upp på demokrati och respekt för mänskliga rättigheter i alla led och inte har rasister hos sig.

Den nationella infrastrukturplanen och jämställdheten

Anf. 56 CARINA ÖDEBRINK (S):

Fru talman! Just nu pågår arbetet med att ta fram en ny nationell plan för trafik och infrastruktur på Infrastrukturdepartementet. Vägar och järnvägar har inget egenvärde i sig, utan det handlar om att människor och företag ska kunna leva sina liv och bedriva sina verksamheter. Människor ska kunna ta sig till arbete, studier och fritidsaktiviteter.

Vi ska också bidra till ett Sverige som håller ihop, ett ökat bostadsbyggande och förbättrade förutsättningar för näringslivet. Sist men inte minst ska vi bidra till omställningen till ett fossilfritt välfärdsland. Det ska vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart. Till den sociala hållbarheten hör bland annat jämställdhet. Därför vill jag fråga infrastrukturministern: Hur kan vi arbeta för att genusperspektivet och jämställdheten ska få ett större genomslag i arbetet med den nya planen?

Anf. 57 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Carina Ödebrink, för en väldigt bra fråga! Vi har i direktiven till Trafikverket denna gång lagt till just utgångspunkterna socioekonomi och jämställdhet. Det har inte funnits med tidigare.

Jag har själv uttalat att jag tycker att det får vara slut på en period där vi bygger infrastruktur enbart utifrån mäns och bilars behov. Jag har fått en del kritik för det. Men, allvarligt talat, vi kan se genom historien hur en del infrastruktursatsningar har gjorts. Det har varit frånvaro av både jämlikhet och jämställdhetsperspektiv. Jag vill att det ska finnas med. Kvinnor är i större behov än män av att ha en fungerande kollektivtrafik. Man har ofta kortare pendlingsavstånd för att man har dubbelarbete – hemma och på jobbet. Då måste det finnas med när vi funderar på vilka viktiga infrastrukturinvesteringar vi ska göra framöver. Så är det inte minst när det gäller att kanske vidga arbetsmarknadsregionerna och skapa bättre möjligheter till arbetspendling.

Ett jämställdhetsperspektiv är otroligt viktigt också i infrastrukturplaneringen.

Välfärdsbedrägerier

Anf. 58 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! Nyligen konstaterade Nationellt underrättelsecentrum i en rapport att bedrägerier med personlig assistans och arbetskraftsinvandring kan kopplas till såväl organiserad brottslighet som våldsbejakande extremism. Dagens lagstiftning är helt tandlös, och bedragarna kan ostört fortsätta att mjölka vårt välfärdssystem på miljardbelopp.

Vi moderater vill stoppa arbetskraftsinvandringen i fråga om personliga assistenter, riva upp sekretesshinder mellan myndigheter och låta Försäkringskassan göra oanmälda besök. Vad tänker regeringen göra för att omedelbart få stopp på dessa bedrägerier?

Anf. 59 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Regeringen gör omfattande insatser för att sätta stopp för bedrägerier, inte minst när det gäller fusk. Så är det oavsett om det gäller skattesystemet eller om det gäller välfärdssystemet. Det handlar om skattebetalarnas pengar. Det handlar om att vara noggrann med hur vi använder resurserna och att de kan gå dit de ska gå – till äldreomsorg och till sjukvård.

Jag kan uppskatta om Moderaterna är beredda att strama åt eller föra en diskussion om arbetskraftsinvandringen i detta läge. Det har tidigare funnits en diskussion om vilka regler vi faktiskt ska ha. Detta förekom inte minst senast i Migrationskommittén.

Jag tror att det är viktigt att de som arbetar i Sverige gör det under sjysta villkor och inte utnyttjas. De ska kunna ha rimliga rättigheter och ska därför också kunna ha skydd när de är på den svenska arbetsmarknaden.

Detta jobbar vi för inom transportpolitiken, som är mitt ansvarsområde. Det gäller egentligen hela arbetsmarknaden. Samhället har ett starkt ansvar i att se till att skydda människor från att utnyttjas av skrupelfria arbetsgivare som pressar arbetsvillkor och löner.

Sillfiskestoppet och fiskenäringen

Anf. 60 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Förra året togs ett beslut om sillfiskestopp mellan maj och augusti i år. Detta missriktade beslut har varit direkt förödande för näringslivet i primärt Sölvesborg, Simrishamn och Karlskrona, som utan framgång försökt få till stånd ett möte med landsbygdsministern.

Efter att fiskarna levt på hoppet om att få ersättning från fiskerifonden kom landsbygdsministern i dag med beskedet att ingen ersättning kommer att betalas ut för de fyra månadernas sillfiskestopp.

Min fråga är: Hur ser regeringen på det kustnära småskaliga fisket? Många andra näringar har fått ta emot miljardstöd. Ni måste väl också förstå att detta utgör en direkt nådastöt för dessa kommuners identitetsnäring. Jag kan inte se det på annat sätt än att man försöker fasa ut fisket bakvägen.

Anf. 61 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Tobias Andersson, för frågan! Jag är själv en ivrig sportfiskare, och jag gillar att äta fisk. Men mina kunskaper om just sillfiskestoppet är vid detta tillfälle relativt begränsade.

Det jag vet, och det som är viktigt att komma ihåg, är att vi naturligtvis har ett gemensamt intresse av att kunna säkerställa att vi har väl fungerande fiskekvoter och goda förutsättningar för fiskenäringen. Men när det gäller det mer precisa svaret på frågan får jag faktiskt be ledamoten att vända sig till ansvarigt statsråd, landsbygdsminister Jennie Nilsson.

Statliga servicekontor i hela landet

Anf. 62 PATRIK LUNDQVIST (S):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Micko. I mitten av september aviserade regeringen att man skulle öppna nya servicekontor i utsatta förorter. Det är naturligtvis jättebra att staten tar sitt ansvar och markerar att det inte är någon annan som kontrollerar områden inom Sveriges gränser och att man samtidigt visar att man bryr sig om alla områden och de människor som bor där och ger dem större möjligheter att nå våra viktiga myndigheter.

Vi har naturligtvis inte samma problembild – med kriminella gäng och andra saker – i de norra delarna av Sverige, men statens närvaro eller vad som många gånger har blivit frånvaro är ändå ett stort problem.

Kommer dessa satsningar att stå mot utbyggnad av servicekontor i andra delar av landet? Apropå servicekontor undrar jag också om du kan säga något om utvecklingen av de servicekontor som redan nu finns i Storuman, Torsby, Åsele och Vansbro, till exempel.

Anf. 63 Statsrådet LENA MICKO (S):

Fru talman! Tack för en angelägen fråga, Patrik Lundqvist! Vi har markerat tydligt från regeringens sida att utbyggnaden av servicekontoren gäller hela landet. I den senaste budgetpropositionen handlar det om att utbyggnaden kommer att fortsätta i utsatta stadsdelar och resten av landet.

Det tillägg som vi gör till utredningen, som vi gav direktiv till för ett år sedan och som kommer att jobba till i slutet av året, handlar också om hela landet – både utsatta stadsdelar och resten av landet.

Sedan vill jag verkligen understryka vikten av att vi hittar olika slags samverkan i landet. Detta behöver ta sig olika uttryck. Det handlar om att ta hänsyn till hur förutsättningarna är där man bor och där man finns. Jag tror att det måste vara ett samarbete mellan staten och kommunerna, i hög grad.

Åtgärder mot kinesiska påtryckningar

Anf. 64 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! I Säkerhetspolisens årsbok för 2019 går det att läsa om hur det kinesiska påverkansarbetet mot Sverige breddas och fördjupas. Ett exempel kan, enligt Säpo, vara att man hotar med ekonomiska åtgärder om Sverige genomför aktiviteter som Kina ogillar. Samtidigt är Kina en viktig handelspartner för Sverige – handelsutbytet kan också antas växa.

Ett ökat ekonomiskt utbyte riskerar därför att ytterligare exponera oss för kinesisk påverkan. Man kan då använda handelspolitik för att få Sverige att minska eller mildra sin kritik mot Kina, exempelvis vad gäller mänskliga rättigheter eller situationen i Hongkong.

Min fråga till utrikeshandelsminister Anna Hallberg är: Vilka åtgärder avser utrikeshandelsministern att vidta för att garantera att Sverige inte viker ned sig i kritiken mot Kina av rädsla för handelspolitiska motåtgärder?

Anf. 65 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Fru talman! Tack, David Josefsson, för en mycket viktig fråga!

Jag är övertygad om att vi kan hålla balansen mellan att peka på de värderingar som vi står för och samtidigt handla med en stor och viktig ekonomi som Kina. Det är oerhört viktigt att göra både och. Sverige har tagit lagstiftning vidare under den senaste tiden när det gäller att skydda oss mot oönskade investeringar i Sverige. Där finns en koppling till detta. Det handlar både om att handla med Kina och om att peka på de värderingar och brister som vi ser i det kinesiska samhället. Vi måste kunna handla med en så stor ekonomi, som är så viktig för vårt näringsliv och vår tillväxt.

När det gäller investeringar i Sverige kommer vi att vidta och har redan vidtagit åtgärder för att skydda oss mot oönskade investeringar. Det går åt båda hållen. Vi i regeringen är fullt medvetna om denna balans, och vi måste hålla den. Det är två vägar som vi måste klara av här, och vi har en mycket god strategi för det.

Regeringens inställning till Arlandas framtid

Anf. 66 KJELL JANSSON (M):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Tomas Eneroth.

En ny utredning om Bromma flygplats offentliggjordes nyligen. Utredningen baseras i huvudsak på ekonomiska utgångspunkter. Man kan ana att det är ett beställningsverk från regeringspartnern Miljöpartiet.

Arlanda flygplats behöver byggas ut med en fjärde start- och landningsbana. I dag äger SAS 70 procent av alla start- och landningstillstånd, och övriga flygbolag från hela världen får dela på 30 procent. Detta är inte hållbart i framtiden. Om allt flyg ska gå från Arlanda, som utredningen föreslår, är det nödvändigt med en fjärde bana. När coronan väl lägger sig förväntas flyget öka.

Det är extremt viktigt att ha en flygplats i Stockholmsregionen som fungerar för både regionen och övriga Sverige. När kommer regeringen att lägga korten på bordet om Arlanda?

Anf. 67 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det är sant – flyget står inför betydande utmaningar. I början av pandemin fick vi rapporter som talade om att allt reguljärt flyg i världen i princip stod stilla. Detta säger något om den stora utmaning som finns för hela transportsektorn, inte minst för flyget, vilket har märkts i de ekonomiska förutsättningarna för de regionala och de nationella flygplatserna. Detta är bakgrunden till att Swedavia har gjort bedömningen att det

nu inte finns marknadsmässiga förutsättningar att driva också Bromma i ett läge där man har ansvar för ytterligare nio statliga flygplatser.

Vi ska naturligtvis analysera Swedavias slutsatser. Jag har under hela denna period varit tydlig med att det är viktigt att vi säkerställer att vi har samhällsviktigt flyg på plats. Detta är ett av skälen till att vi fattat beslut om allmän trafikplikt och att vi har gett extra resurser till de regionala flygplatserna, också till Swedavia.

Sverige behöver flyg, men flyget behöver verkligen också ställa om. Detta kommer vi att bevaka framöver.

Stockholm Skavsta Flygplats

Anf. 68 LOTTA FINSTORP (M):

Fru talman! Jag vill ställa min fråga till infrastrukturministern.

Swedavias flygplatser erhöll i juni 3 miljarder i statsstöd. Stockholm Skavsta fick noll. Flygplatsen har drabbats precis lika hårt som Swedavias flygplatser under coronakrisen men har inte fått ta del av stödet. Flygplatsen är hotad, här och nu, och har dessutom en viktig samhällsfunktion, vilket ministern tidigare nämnde avseende Arlanda, för ambulansflyg, sjöräddning och kustbevakning. Men varken näringsministern eller infrastrukturministern har bemödat sig att träffa Nyköpings kommun och representanter för Skavsta.

Medan vi står här och pratar håller Sveriges flygkapacitet på att kraftigt försämrats, vilket kommer att vara oerhört negativt för svenskt näringsliv men också för alla andra som vill kunna resa utomlands med flyg. Vi kommer inte att sluta flyga, men vi kommer att flyga klimatsmart.

Jag får alltså signaler om att Stockholm Skavsta Flygplats – den tredje största flygplatsen i Sverige – hotas av nedläggning. Vad har infrastrukturministern för avsikt att göra med detta?

Anf. 69 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det är alldeles sant. Som jag sa till den tidigare frågeställaren är det en otroligt tuff utmaning för flygplatserna. När i princip allt flyg låg nere under lång tid minskade flygets intäkter. Man har fått använda korttidspermitteringar eller annat för att upprätthålla kapacitet.

Vi i regeringen har med riksdagens stöd fått gå in med extra resurser i form av statsbidrag till regionala flygplatser, också för att säkerställa brand- och räddningsflyg. Dessa resurser har utgått från det statsbidragssystem som vi har för de regionala flygplatserna och som går via länsplaneanslaget. Detta är utgångspunkten för att Skavsta, som ligger inom två timmars reseavstånd från Stockholm, inte får del av resurserna.

Hasselsnoken och Förbifart Söderköping

Anf. 70 JOHN WIDEGREN (M):

Fru talman! E22 förbi Söderköping i Östergötlands län är en väldigt problemfylld sträcka, och det känner infrastrukturministern väl till. Sträckan har utretts i över 60 år, och nu har kommunen och Trafikverket äntligen enats om en bra plats dit förbifarten kan förläggas. Men då säger länsstyrelsen nej på grund av att det finns hasselsnok i området. Hassel-

snok finns det ganska gott om där och i områdena runt omkring, och dessutom klassar EU denna art som livskraftig.

Det är klart att vi när infrastruktur runt om i landet ska utvecklas och nya projekt tas i bruk alltid kommer att hitta miljövärden, men någonstans måste vi ju ha vår nya infrastruktur. Söderköping har i det här läget väntat otroligt länge och har, särskilt under sommarmånaderna, rent katastrofala situationer med trafiken. Hur länge ska man behöva vänta? Och hur mycket ska sådana här saker betyda när vi ska ha ny infrastruktur?

Anf. 71 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, John Widegren, för en mycket bra fråga! Den anknyter delvis till en fråga som jag fick tidigare, om produktiv jordbruksmark. Jag tror att alla förstår vilken fantastisk utmaning det är att vara infrastrukturminister, för det är fullt av målkonflikter, vare sig det handlar om produktiv jordbruksmark, hasselsnok, viktiga biotoper eller annat skyddsvärt. Det är den svåra målkonflikt som vi har. Därför har det varit viktigt att hitta processer där vi skyndsamt kan ta ställning och klara sådana avgöranden så att viktiga infrastrukturinvesteringar inte dröjer alltför länge.

Jag vet hur viktigt och angeläget det är med E22 i Söderköping, och jag vet också hur viktigt det är med många andra infrastrukturopsatser i landet, för att knyta ihop arbetsmarknadsregioner eller hitta mer klimatsmarta transportsätt. Därför arbetar vi intensivt, inte minst inför kommande nationell plan, med att studera planprocesserna så att prövningen kan gå ännu snabbare och målkonflikterna lösas. Vi ska ha respekt för målkonflikterna, men vi ska kunna hantera dem snabbare.

Underhållet av vägnätet i Jämtland

Anf. 72 SAILA QUICKLUND (M):

Fru talman! Jag har en fråga till infrastrukturministern.

Just nu är hastighetssänkningar på vägarna E45, E14 och väg 87 aktuella, och regeringens uppdrag till Trafikverket får därmed stora negativa konsekvenser för Norrlands inland. De aktuella vägarna är hårt trafikerade av pendlingstrafik, besöksnäring och tunga transporter av timmer. Tyvärr är dessa vägar i väldigt dåligt skick på grund av eftersatt underhåll. Men i stället för att göra de insatser och investeringar som skulle behövas väljer Trafikverket att sänka hastigheten till 80 kilometer i timmen på långa avsnitt i Jämtlands län. Detta får självfallet förödande konsekvenser för ett län som Jämtland.

Min fråga blir därför: Är ministern beredd att skjuta till de medel som behövs för att säkra hastigheterna på vägarna, som upprätthåller både tillgängligheten och attraktiviteten för regionen?

Anf. 73 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Saila Quicklund, för en viktig fråga!

Jag har full förståelse för de delar av landet där det kan finnas längre pendlingssträckor som får sänkt hastighet. Skälet är att vi under lång tid har underinvesterat i infrastruktur. Det var först när vi tillträdde och det blev en socialdemokratiskt ledd regering 2014 som vi kunde välja att lägga

100 miljarder mer på infrastruktursatsningar – 164 miljarder bara på vägunderhåll. Så sent som nu i budgeten lägger vi 1,5 miljarder extra just för att stärka vägunderhållet för landsbygdsvägar.

Det vi öppnade upp för i nationell plan, just för att öka trafiksäkerheten, var en möjlighet för regioner att medfinansiera till exempel uppsättning av mitträcken så att man inte sänker hastigheten utan kan upprätthålla bra hastigheter på pendlingssträckor. Denna dialog måste fortsätta, men vi ska också ha respekt för att vi ska fortsätta att arbeta enligt nollvisionen och minska dödligheten. Förra året var faktiskt det år då vi hade det lägsta antalet döda och skadade i trafiken någonsin. Detta ska vi vara väldigt stolta över.

Frågestunden var härmed avslutad.

Prot. 2020/21:18
1 oktober

Frågestund

§ 5 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition

2020/21:17 Anpassade tillståndskrav för tjänstepensionskassor

Motioner

med anledning av prop. 2020/21:5 Behandling av känsliga personuppgifter
i testverksamhet enligt utlänningsdatalagen

2020/21:399 av Christina Höj Larsen m.fl. (V)

med anledning av prop. 2020/21:6 Ändrade bestämmelser om fotografier
och fingeravtryck i SIS II-regelverket

2020/21:452 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)

2020/21:595 av Adam Marttinen m.fl. (SD)

§ 6 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 30 september

2020/21:28 Yrkesfisket och dess beredningsindustri

av Johan Hultberg (M)

till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2020/21:29 Vård i livets slutskede

av Ann-Christine From Utterstedt (SD)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:30 Myndigheters samverkan med islamistkopplade organisationer

av Jonas Andersson i Linköping (SD)

till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:31 Underhållet av Stångådalsbanan, Tjustbanan och övriga regionala järnvägar

av *Mattias Bäckström Johansson* (SD)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:32 En avveckling av Bromma flygplats

av *Jens Holm* (V)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

§ 7 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 30 september

2020/21:129 Säkerhetsrutiner för att granska anställda på Försvarsmakten

av *Alexandra Anstrell* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2020/21:130 Likvärdighet i räddningstjänsten

av *Alexandra Anstrell* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:131 De förenklingspolitiska målen

av *Tobias Andersson* (SD)
till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2020/21:132 Förslaget om ny migrationspakt i EU

av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:133 Tillämpningen av Dublinförordningen

av *Thomas Hammarberg* (S)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:134 Polisaspirants värderingar

av *Björn Söder* (SD)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:135 Statligt bidrag till förening som hyllat terror

av *Björn Söder* (SD)
till statsrådet Åsa Lindhagen (MP)

2020/21:136 En utbyggnad av Tidaholmsanstalten

av *Cecilia Widegren* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:137 En internationell minnesdag för coronapandemins offer

av *Margareta Cederfelt* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:138 Polismärvaro i utsatta områden

av *Roger Haddad* (L)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:139 En bättre fungerande hyresrättsmarknad

av *Josefin Malmqvist* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:140 En nationell minnesdag för coronapandemins offer

av *Margareta Cederfelt* (M)
till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 30 september

2020/21:75 Överklagande av beslut om skyddsjakt på varg

av Mikael Larsson (C)

till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2020/21:68 Samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar vid nät-investeringar

av Mikael Larsson (C)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2020/21:69 Skydd av strategiskt viktiga anläggningar för en trygg livs-medelsförsörjning

av Magnus Oscarsson (KD)

till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2020/21:70 Biblioteksstrategin

av Lotta Finstorp (M)

till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:77 Kostnader för nya kraftledningar i stamnätet

av Mikael Larsson (C)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2020/21:76 Samförläggning av infrastruktur och elledningar

av Mikael Larsson (C)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:74 Handel med sälprodukter

av Alexandra Anstrell (M)

till statsrådet Anna Hallberg (S)

2020/21:79 Kärnkraftverk i Belarus

av Margareta Cederfelt (M)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:72 Praktiska åtgärder mot Belarus

av Markus Wiechel (SD)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:85 Valet i Belarus

av Mats Nordberg (SD)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:80 Nationellt kunskapscentrum för frågor rörande Kina

av Hans Wallmark (M)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:78 Öronmärkta resursförstärkningar till skolan

av Alexandra Anstrell (M)

till utbildningsminister Anna Ekström (S)

2020/21:82 Kränkningar mot elever med religiös tro

av Gudrun Brunegård (KD)

till utbildningsminister Anna Ekström (S)

2020/21:73 Sexualisering av barn på film

av Jonas Andersson i Linköping (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:71 Standardiserat test i svenska språket
av *Per Ramhorn* (SD)
till socialminister *Lena Hallengren* (S)

2020/21:91 Statlig verksamhet som lämnar mindre orter
av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet *Lena Micko* (S)

2020/21:87 Elledningar och virkesupplag
av *Mikael Larsson* (C)
till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2020/21:88 FN-rapport om förtryck i Venezuela
av *Hans Wallmark* (M)
till utrikesminister *Ann Linde* (S)

2020/21:92 Plastpåseskattens konsekvenser för idrottsföreningar
av *Björn Söder* (SD)
till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2020/21:97 Generella dispenser för mobilkranar
av *Monika Lövgren* (SD)
till infrastrukturminister *Tomas Eneroth* (S)

2020/21:98 Generella dispenser knutna till fordonstyp
av *Monika Lövgren* (SD)
till infrastrukturminister *Tomas Eneroth* (S)

2020/21:101 Placering av oberoende institution för mänskliga rättigheter
av *Elin Gustafsson* (S)
till kultur- och demokratiminister *Amanda Lind* (MP)

2020/21:86 Skärpt tillsyn och skärpta regler gällande miljöbrott vid avfallshantering
av *Elisabeth Svantesson* (M)
till miljö- och klimatminister *Isabella Lövin* (MP)

2020/21:90 Ny bankläcka om misstänkta transaktioner
av *Tony Haddou* (V)
till statsrådet *Per Bolund* (MP)

2020/21:103 Särbehandling av sjukskrivna vid dag 180
av *Elisabeth Björnsdotter Rahm* (M)
till statsrådet *Ardalan Shekarabi* (S)

2020/21:99 Missbruksvården
av *Christina Östberg* (SD)
till socialminister *Lena Hallengren* (S)

2020/21:95 Återvätning av torvmark
av *Betty Malmberg* (M)
till miljö- och klimatminister *Isabella Lövin* (MP)

2020/21:94 Statens medieråds utförande av sitt uppdrag
av *Björn Söder* (SD)
till kultur- och demokratiminister *Amanda Lind* (MP)

2020/21:93 Åtgärder för att stärka kriminalvården
av *Alexandra Anstrell* (M)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2020/21:84 Deltagande i kriminella gäng
av *Johan Forssell* (M)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2020/21:89 Gängkriminella i Värmland
av *Marléne Lund Kopparklint* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)
2020/21:83 Enklare av- och påställning av husbilar
av *Annika Carlsson* (C)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

Prot. 2020/21:18
1 oktober

§ 9 Kammaren åtskildes kl. 15.00.

Sammanträdet leddes
av förste vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 12.29 och
av andre vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Ärende för hänvisning till utskott	1
§ 3 Svar på interpellation 2020/21:15 om paketreselagen och resegarantin.....	1
Anf. 1 Statsrådet LENA MICKO (S)	1
Anf. 2 LARS BECKMAN (M)	2
Anf. 3 DAVID JOSEFSSON (M)	3
Anf. 4 KJELL JANSSON (M)	4
Anf. 5 Statsrådet LENA MICKO (S)	5
Anf. 6 LARS BECKMAN (M)	5
Anf. 7 DAVID JOSEFSSON (M)	7
Anf. 8 Statsrådet LENA MICKO (S)	7
Anf. 9 LARS BECKMAN (M)	8
Anf. 10 Statsrådet LENA MICKO (S)	8
Ajournering.....	9
Återupptaget sammanträde.....	9
§ 4 Frågestund	9
Anf. 11 ANDRE VICE TALMANNEN	9
<i>Omlokaliseringen av Sida.....</i>	<i>9</i>
Anf. 12 HANS WALLMARK (M)	9
Anf. 13 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	9
Anf. 14 HANS WALLMARK (M)	10
Anf. 15 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	10
<i>Utvisning av brottslingar dömda för våldtäkt</i>	<i>10</i>
Anf. 16 HENRIK VINGE (SD)	10
Anf. 17 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	10
Anf. 18 HENRIK VINGE (SD)	10
Anf. 19 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	11
<i>Samförläggning av infrastruktur</i>	<i>11</i>
Anf. 20 MIKAEL LARSSON (C).....	11
Anf. 21 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	11
Anf. 22 MIKAEL LARSSON (C).....	12
Anf. 23 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	12
<i>Upprustning av de regionala järnvägsbanorna</i>	<i>12</i>
Anf. 24 JENS HOLM (V)	12
Anf. 25 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	12
Anf. 26 JENS HOLM (V)	13
Anf. 27 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	13
<i>Medel till Åklagarmyndigheten</i>	<i>13</i>
Anf. 28 ANDREAS CARLSON (KD).....	13
Anf. 29 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	13
Anf. 30 ANDREAS CARLSON (KD).....	14
Anf. 31 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	14
<i>Stärkande av det nordiska samarbetet.....</i>	<i>14</i>
Anf. 32 ARMAN TEIMOURI (L)	14
Anf. 33 Statsrådet ANNA HALLBERG (S)	14
Anf. 34 ARMAN TEIMOURI (L)	15

Anf. 35 Statsrådet ANNA HALLBERG (S).....	15	Prot. 2020/21:18
<i>Satsningar på välfärden</i>	15	1 oktober
Anf. 36 EVA LINDH (S)	15	
Anf. 37 Statsrådet LENA MICKO (S)	16	
Anf. 38 EVA LINDH (S)	16	
Anf. 39 Statsrådet LENA MICKO (S)	16	
<i>Trafiksäkerheten vid motionslopp för cyklister</i>	16	
Anf. 40 CAMILLA HANSÉN (MP)	16	
Anf. 41 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	16	
Anf. 42 CAMILLA HANSÉN (MP)	17	
Anf. 43 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	17	
<i>Kostnaden för flytten av Sidas huvudkontor</i>	17	
Anf. 44 MAGDALENA SCHRÖDER (M).....	17	
Anf. 45 Statsrådet LENA MICKO (S)	18	
<i>Antalet försvarsplatser</i>	18	
Anf. 46 JONAS ANDERSSON i Skellefteå (SD).....	18	
Anf. 47 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	18	
<i>Sidas partnerskap med Islamic Relief</i>	18	
Anf. 48 LARS ADAKTUSSON (KD)	18	
Anf. 49 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	19	
<i>Pandemins effekter på det nordiska samarbetet</i>	19	
Anf. 50 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S).....	19	
Anf. 51 Statsrådet ANNA HALLBERG (S).....	19	
<i>Förbifart Örnsköldsvik</i>	20	
Anf. 52 JÖRGEN BERGLUND (M).....	20	
Anf. 53 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	20	
<i>Statligt stöd till antidemokratiska organisationer</i>	20	
Anf. 54 LUDVIG ASPLING (SD).....	20	
Anf. 55 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	21	
<i>Den nationella infrastrukturplanen och jämställdheten</i>	21	
Anf. 56 CARINA ÖDEBRINK (S)	21	
Anf. 57 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	21	
<i>Välfärdsbedrägerier</i>	22	
Anf. 58 BORIANA ÅBERG (M).....	22	
Anf. 59 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	22	
<i>Sillfiskestoppet och fiskenäringen</i>	22	
Anf. 60 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	22	
Anf. 61 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	23	
<i>Statliga servicekontor i hela landet</i>	23	
Anf. 62 PATRIK LUNDQVIST (S).....	23	
Anf. 63 Statsrådet LENA MICKO (S)	23	
<i>Åtgärder mot kinesiska påtryckningar</i>	23	
Anf. 64 DAVID JOSEFSSON (M)	23	
Anf. 65 Statsrådet ANNA HALLBERG (S).....	24	
<i>Regeringens inställning till Arlandas framtid</i>	24	
Anf. 66 KJELL JANSSON (M)	24	
Anf. 67 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	24	
<i>Stockholm Skavsta Flygplats</i>	25	
Anf. 68 LOTTA FINSTORP (M).....	25	
Anf. 69 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	25	

<i>Hasselsnoken och Förbifart Söderköping</i>	<i>25</i>
Anf. 70 JOHN WIDEGREN (M)	25
Anf. 71 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	26
<i>Underhållet av vägnätet i Jämtland</i>	<i>26</i>
Anf. 72 SAILA QUICKLUND (M)	26
Anf. 73 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	26
§ 5 Bordläggning	27
§ 6 Anmälan om interpellationer	27
§ 7 Anmälan om frågor för skriftliga svar	28
§ 8 Anmälan om skriftliga svar på frågor	29
§ 9 Kammaren åtskildes kl. 15.00.	31